

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра господарського права

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Актуальні проблеми господарського права»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Спеціалізація – корпоративний юрист

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «назва навчальної дисципліни» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. ____ с.

Розробники:

(Мілаш Вікторія, доцент кафедри господарського права, доктор юридичних наук, доцент)

Затверджено на засіданні кафедри господарського права протокол № ____ від _____ 2021 р.

Завідувач кафедри Задихайло Дмитро Вітольдович, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Актуальні проблеми господарського права
Статус навчальної дисципліни	за вибором студента
Викладач	Мілаш Вікторія, доцент кафедри господарського права, доцент, доктор юридичних наук
Контактний телефон	704-92-00
E-mail	viktoriamilash20@gmail.com
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	відповідно до розробленого графіку онлайн консультацій

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність актуальних проблем господарського права та розуміння його базових категорій. Аналізуються джерела господарського права та основні напрями господарсько-правового регулювання за сучасних умов економічного розвитку. Окреслюється коло учасників господарських відносин та форми їх участі у сфері господарювання. Послідовно, через осмислення проблематики саморегулювання та державного регулювання господарських відносин, аналізуються особливості окремих інститутів господарського права.

Мета навчальної дисципліни «Актуальні проблеми господарського права»: поглиблення та розширення студентами магістерського рівня знань про доктринальні та нормативні підходи щодо правового регулювання господарських відносин в контексті нових умов соціально-економічного і політичного розвитку країни, вироблення основних умінь і навичок застосування господарського законодавства, проведення науково-дослідницької роботи, а також здійснення їх підготовки до самостійного вирішення професійних завдань.

Завдання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми господарського права»: вивчення і аналіз господарського законодавства та загальних проблем теорії і практики господарського права; поглиблення знань з основних питань

теорії господарського права; аналіз основних категорій, що входять до термінологічної системи господарського права; здійснення суб'єктно-об'єктної характеристики господарських правовідносин; вивчення і аналіз проблемних аспектів господарсько-правового впливу на сферу господарювання; визначення сучасного стану та напрямків модернізації правового регулювання відносин, що виникають у межах господарського обороту; набуття навичок щодо використання отриманих знань у практичній діяльності та практичного застосування норм господарського права України.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

1.1. **Пререквізити:** «Теорія держави і права», «Господарське право», «Цивільне право».

1.2. **Кореквізити:** «Публічне право», «Приватне право» тощо.

1.3. **Постреквізити:**

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти *

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД – 1.1. Демонструвати знання та розуміння сучасних теоретичних підходів до визначення предмету господарського права, генерувати нові ідеї та аргументувати власну точку зору.

РН НД – 1.2. Пояснювати природу і зміст відносин, що виникають у процесі організації та провадження господарської діяльності, та здійснювати їх відмежування від суміжних видів відносин.

РН НД – 1.3. Демонструвати знання джерел господарського права, розуміння їх природи та основних тенденцій розвитку в сучасних умовах.

РН НД – 1.4. Володіти та вільно оперувати категоріально-понятійним апаратом господарського права.

РН НД – 1.5. Демонструвати знання і розуміння форм прояву свободи комерційного господарювання та заборон і обмежень щодо його здійснення.

РН НД – 1.6. Знати і розкривати сучасну проблематику саморегулювання у сфері господарювання.

РН НД – 1.7. Проводити збір та інтегрований аналіз інформації з різних джерел господарського права, самостійно виділяти проблемні аспекти правового регулювання господарської діяльності та формулювати власну позицію щодо шляхів їх вирішення.

РН НД – 2.1. Демонструвати знання та розуміння проблематики балансу приватних і публічних інтересів у господарському праві, а також аргументувати власну точку зору в процесі розв'язування складних задач правозастосування.

РН НД – 2.2. Орієнтуватися в теоретичних проблемах господарського права, аналізувати наявні доктринальні підходи щодо їх вирішення.

РН НД – 2.3. Демонструвати знання і розуміння теоретичних і практичних питань створення і функціонування господарських організацій.

РН НД – 2.4. Критично оцінювати доктринальні підходи щодо різних аспектів розвитку та перспектив вдосконалення господарських правовідносин, формулювати власну точку зору та наводити переконливі аргументи.

РН НД – 2.5. Характеризувати правовий статус суб'єктів господарського права, а також форм і меж їхньої участі у господарському обороті.

РН НД – 2.6. Розкривати особливості правового режиму майна фізичної особи – підприємця та різних видів підприємств.

РН НД – 2.7. Розуміти сучасну проблематику правового регулювання господарських зобов'язань та дискутувати зі складних правових проблем, які виникають в її межах.

РН НД – 3.1. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію з дискусійних питань господарського права, використовуючи сучасні методи дослідження, та пропонувати власні варіанти їх опрацювання.

РН НД – 3.2. Самостійно виявляти і критично аналізувати проблемні аспекти (дисфункції) законодавчого регулювання господарських відносин та демонструвати знання загальних правил подолання законодавчих колізій.

РН НД – 3.3. Розуміти сучасну проблематику господарсько-правової відповідальності та дискутувати зі складних правових проблем, які виникають в її межах.

РН НД – 3.4. Демонструвати знання та розуміння сучасних тенденцій розвитку господарського законодавства, самостійно готувати проекти нормативно-правових актів і обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття.

РН НД – 3.5. Використовувати положення чинного господарського законодавства при самостійному вирішенні професійних завдань та складання проектів відповідних юридичних документів.

РН НД – 3.6. Знати і розкривати сучасну проблематику державного регулювання у сфері господарювання.

***Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання***

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Господарське право та господарські відносини.	Господарське право та господарські відносини.	15
2	Господарська діяльність та учасники господарських відносин.	Господарська діяльність та учасники господарських відносин.	15
3	Основи правового статусу суб'єктів господарювання та особливості їх організаційно-правових форм.	Основи правового статусу суб'єктів господарювання та особливості їх організаційно-правових форм.	10
4	Майнові засади функціонування суб'єктів господарювання та господарські зобов'язання.	Майнові засади функціонування суб'єктів господарювання та господарські зобов'язання.	15
5	Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання.	Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання.	15
6	Державне регулювання господарської діяльності.	Державне регулювання господарської діяльності.	10

***Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання***

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Господарське право та господарські відносини.	Господарське право та господарські відносини.	18
2	Господарська діяльність та учасники господарських відносин.	Господарська діяльність та учасники господарських відносин.	18
3	Основи правового статусу суб'єктів господарювання та особливості їх організаційно-правових форм.	Основи правового статусу суб'єктів господарювання та особливості їх організаційно-правових форм.	18

4	Майнові засади функціонування суб'єктів господарювання та господарські зобов'язання.	Майнові засади функціонування суб'єктів господарювання та господарські зобов'язання.	18
	Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання.	Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання.	18
	Державне регулювання господарської діяльності.	Державне регулювання господарської діяльності.	20

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн;
- робота над кейсами з питань прийняття й виконання адміністративних актів;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми господарського права» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти.

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
4. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23.03.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. 2000. № 25. Ст. 195.
5. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. (у ред. ЗУ від 26 листопада 2015 р.) // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 2. Ст. 17.

6. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 23. Ст. 158.
7. Про стандартизацію: Закон України від 5 червня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 31. Ст. 1058.
8. Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України від 15 січня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 14. Ст. 96.
9. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21 червня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. 2013. № 19-20. Ст. 190.
10. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. 2005. № 48. Ст. 483.
11. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 49. Ст. 682.
12. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р. // Відомості Верховної Ради України. 2008. № 50-51. Ст. 384.
13. Про кооперацію: Закон України від 10 липня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 5. Ст. 35.
14. Про холдингові компанії в Україні: Закон України від 15 березня 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. 2006. № 34. Ст. 291.
15. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21 вересня 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. 2006. № 46. Ст. 456.
16. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.
17. Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності: Закон України від 3 березня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. 1998. № 34. Ст. 228.
18. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17 червня 2014 р. // Відомості Верховної Ради. 2014. № 34. Ст. 1167.
19. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12 липня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 47. Ст. 251.
20. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18 січня 2018 р. // Відомості Верховної Ради України. 2018. № 12. Ст. 68.
21. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 3 жовтня 2019 р. // Відомості Верховної Ради України. 2020. № 4. Ст. 25.
22. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 1 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. 2010. № 40. Ст. 524. Про концесії: Закон України від 16 липня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 41. Ст. 372.
23. Про угоди про розподіл продукції: Закон України від 14 вересня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 44. Ст. 391.
24. Про концесію: Закон України від 3 жовтня 2019 року 3 жовтня 2019 р. // Відомості Верховної Ради. 2019. № 48. Ст. 325.
25. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України від 13 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 50. Ст. 676.

Література

Основна література

1. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2-х ч. – Ч. 1. – Харків: Право, 2008. – 496 с.

2. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2х ч. – Ч. 2. – Харків: Право, 2008. – 336 с.
3. Віхров О.П. Організаційно-господарські правовідносини: Монографія. – К.: Видавничий дім «Слово», 2008. – 512 с.
4. Господарське право: Підручник /Д.В. Задихайло, В.М. Пашков, Р.П. Бойчук та ін. / За заг. ред. Д.В. Задихайла, В.М. Пашкова. – Харків: Право, 2012. – 696 с.
5. Задихайло Д.В. Господарсько-правове забезпечення економічної політики держави: монографія / Д. В. Задихайло. – Х.: Юрайт, 2012. – 456 с.
6. Засоби та механізми господарсько-правового регулювання: колективна монографія / За наук. ред. Д.В. Задихайла. – Х.: Юрайт, 2013. – 416 с.
7. Галузева економічна політика держави: проблеми правового забезпечення: колективна монографія / За наук. ред. Д.В. Задихайла. – Х.: Юрайт, 2013. – 520 с.
8. Знаменский Г.Л. Новое хозяйственное право. Избранные труды: сб. науч. трудов / Г.Л. Знаменский. – К.: Юринком Интер, 2012. – 488 с.
9. Джури́нський О. В. Джерела господарського права України: Монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. – 200 с.
10. Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина). – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 240 с.
11. Господарське право: Підручник / за ред. О. П. Подцерковного . – 3-тє вид., доп. і перероб. – Одеса: Фенікс, 2018. – 616 с.
12. Мілаш В.С. Господарське право: навч. посіб. для підготовки до іспитів. 6-е вид., змін. Х.: Право, 2019. 336 с.
13. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 15: Господарське право / редкол.: В. А. Устименко та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2019. 784 с.
14. Лавренюк Т.А. Генеза та функціональна природа принципів у господарському праві: Монографія. – Харків: Право, 2020. – 200 с.
15. Єгоричева С. Б., Лахижа М. І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах: Монографія. Київ: ІПК ДСЗУ, 2020. 304 с.

Додаткова література

1. Хозяйственное право Украины: Учебник / Под ред. В.К. Мамутова. – К.: Юринком Интер, 2002. – 912 с.
2. Знаменський Г.Л. Ще раз про предмет господарського права. *Вісник Академії правових наук України*. 2003. №2 - 3 (33 - 34). 2003. С. 567 - 580.
3. Кочергина Е.А. Содержание организационно-правовых форм предпринимательских обществ: интересы, функции, правовые средства: Монография. – Харьков: «Основа», 2005. – 236 с.
4. Щербина В.С. Господарське право: Підручник / В.С. Щербина. – 5-те вид., перероб. та доп. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 600 с.
5. Погрібний Д.І. Корпоративні права держави: поняття, підстави виникнення, механізм реалізації. – Х., 2009. -168 с.
6. Мамутов В.К. Предприятие и вышестоящий хозяйственный орган / В.К. Мамутов. – Донецк: «Каштан», 2010. – 240 с.
7. Джу́нь В. Метологічні питання дослідження господарського права. *Вісник Академії правових наук України*. 2010. №1 (60). С. 154 - 168.
8. Батрин С. Господарське право як самостійна галузь права: до постановки питання. *Юридична Україна*. 2010. № 1. С. 92 - 96.

9. Право комунальної власності: сучасний погляд та перспективи розвитку: Монографія / За заг. ред. В.А. Устименка; НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. – Донецьк: ІЕП НАН України, 2013. – 524 с.

10. Мамутов В.К. Общие проблемы науки хозяйственного права на стыке XX и XXI веков. *Право України*. 2011. № 3/4. С. 233-241.

11. Безух О. Питання розмежування приватного господарського і цивільного права. *Право України*. 2011. № 1. С. 263 - 273.

12. Прилуцький Р.Б. Ще раз до проблеми розмежування предметів господарського та цивільного права. *Вісник господарського судочинства*. 2011. № 6. С. 82 - 90.

13. Господарське право України: навч. посіб.: у 2 ч. / за заг. ред.: О. П. Гетьманець, Ю. М. Жорнокуй, О. М. Шуміло. – Київ: Хай-Тек Прес, 2013. – Ч. 1. – 386 с.

14. Господарське право України: навч. посіб. : у 2 ч. / за ред.: О. П. Гетьманець, Ю. М. Жорнокуй, О. М. Шуміло. – Київ: Хай-Тек Прес, 2013. – Ч. 2. – 400 с.

15. Господарське право України: підручник : у 2 ч. / О. Б. Андрєєва, О. П. Гетьманець, І. І. Гришина. – Харків : ХНУВС, 2014. – Ч. 1. – 340 с.

Інтернет-ресурси.

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>
3. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
5. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <https://ccu.gov.ua/>
6. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>
7. Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри господарського права. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=83:kafedra-gospodarskogo-prava&Itemid=151

Усі ресурси *Наукової бібліотеки НЮУ* доступні через сайт Університету (<https://nlu.edu.ua>). Читальна зала бібліотеки забезпечена бездротовим доступом до мережі Інтернет. Студенти мають доступ до відкритих освітніх ресурсів кращих університетів світу і можуть користуватися електронним репозитарієм НЮУ (URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/?locale=uk>).

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Адміністративна процедура» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість

балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60. *Шкала підсумкового педагогічного контролю:*

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34